

Beszlán, Észak-Oszétia

2004. szeptember 4.

– Gyerekek vannak bent, tábornok úr. Így sok halott lesz.

– Tudom.

– Nem lehetséges valami más megoldás?

Ivanov elvette a szemé elől a látcsövet, és a tábornokra nézett. Az megvonta a vállát.

– Moszkva szerint itt magasabb a tét, őrnagy, mint néhány gyerek élete.

– Amennyiben?

– Egy szakadár országrésszel hadakozunk. Nem mutathatunk gyengeséget.

– De hát ez nem gyengeség. Folytathatnánk a tárgyalást, és...

– Maga a *tárgyalás* a gyengeség, Ivanov. A történelem már megtanított erre minket.

– A nagy hadvezérek is tárgyaltak, uram.

– Hogy időt nyerjenek. Persze... Molotov tárgyalt, és? Mégis mire mentünk vele? Aztán '45-ben Koba már nem tárgyalt, hanem odacsapott nekik. Ebből mindig értenek. Pontosabban mindig *ebből* értenek.

– Tisztelettel, de mégiscsak sok száz gyerek van bent – jegyezte meg Ivanov, és újra pásztázni kezdte az iskola ablakait.

– Mit mutat a robot?

Az őrnagy az asztalon lévő képernyőhöz vezette a frissen érkezett tábournokot.

– A kamerát két napja juttattuk be, tábournok úr. A földemen keresztül.

A kijelzőre bámultak.

A tornaterem zsúfolásig volt gyerekekkel. A földön ültek, és feküdtek. Aki szerencsés volt, és a fal mellé kerülhetett, legalább a hátát megvethette. Néhány felnőtt hajlongott közöttük, alighanem tanárok. A bejáratban, és a gyerekek között kialakított csapásokon fegyveres, szakállas alakok járőröztek, és éberem pásztázták a gyereksereget.

– Fogynak a túsok.

– Hogy érti ezt, Ivanov?

– Tegnap és tegnapelőtt is megkéseltek pár gyereket.

– Miért?

– Nem tudjuk. A felvételek alapján nem lehetett eldönteni. Az egyik olyan nyolcévesforma volt – nyelt egy nagyot a tiszt. – A fiam is éppen akkora, tábournok úr.

– Ne érzelegjen itt nekem, őrnagy! Másnak is van gyereke. Attól még tennünk kell a dolgunkat.

– De mi csak állunk itt, mint valami balfasz.

– Nem mi adjuk a parancsokat. Mi csak végrehajtjuk őket.

– Már akkor be kellett volna mennünk, amikor az az állat nekiment a kicsiknek – biccentett az őrnagy, és megfeszült az álla. –

Soha nem tudták volna felszerelni azokat az aknákat. Nem is értem, mi a fenére várunk még mindig.

– Még egyszer mondom, nem a maga dolga!

– Nem? Hát kié? Az éjjel két lányt is megerőszakoltak.

Ez végre kizökkentette Tyemnyikov dandártábornokot is.

– Hogy mondja?

Az őrnagy a képernyőre mutatott.

– Ott vitték ki őket. Valószínűleg a szertárba, majd onnan az udvarra. Ha gondolja, előkeresem a felvételt, olyan hajnali kettő körül...

– Nem lényeges. Folytassa!

– Kirángatták őket. Két kislány volt. Talán olyan tizenöt körül lehettek.

– Visszahozták őket?

– A tornaterembe nem. Nem sok jóra számítok, uram.

– Tudjuk, mi történt, miután...

– Aztán már csak a sikolyokat és a nyögéseket hallottuk.

– A robot vitt be mikrofont is?

Ivanov nyelt egyet és kiegyenesedett.

– A hangokat a saját fülünkkel hallottuk, tábornok úr. Az iskola felől.

– Nem tehettek semmit, Ivanov – lépett el az asztaltól a terepruhás főtiszt, és maga is felvett egy látcsövet.

– Mi lesz most, uram?

– Várunk, Ivanov. Várunk. Mint mindig.

– De mégis mire?

A tábornok a képernyőre nézett. Az iskola tornaterme zsúfolásig volt gyerekekkel.

– Már tegnapelőtt be akartam menni. Amikor a tanárokat az ablakból az utcára lötték – az őrnagy lehalkította a hangját, és ökölbe szorított kezével többször a tenyerébe sújtott. – Darabokra akartam szaggatni őket, érte?

– Akkor miért nem tette? Mára már hős lenne, őrnagy úr!

– Mára már a Fekete Delfin katonai körletében üldögnék cipőfűző, meg nadrágszín nélkül.

– Ott csak sorozatgyilkosok és kannibálok vannak. Tudtommal nincs katonai részlege.

– Tudtával nincs? – vigyorodott el savanyúan az őrnagy. – Jó magának.

Ivanov szenvtelenül a csuklójára szíjazott *Vostok Kommandirszkijre* pillantott. A 12-es helyén vörösen világított az ötágú csillag. Még az apjától kapta, amikor az, viszonylag épen, hazatért Afganisztánból. Nem volt drága szerkezet, de sokat jelentett a számára. Azóta a kommandós parancsnok mindenüvé magával vitte a karórát, amit szinte kabalaként tisztelt. Úgy érezte, ideje visszatérni a témára.

– Mi legyen akkor, tábornok úr?

– Várunk a moszkvai parancsra. Az elnök megszakította a török útját, ha nem tudná.

– És ő fog parancsot adni bármire is?

A tábornok felsóhajtott.

– Az majd csak utólag dől el Ivanov. Ha jó vége lesz, akkor az elnök adta a parancsot.

– És ha rossz?

– Akkor én. Vagy maga.

Az őrnagy a fejét ingatta és inkább másfelé fordította a szót.

– Már negyvennyolc órája, tábornok úr, hogy a csecsenek lelőtték a férfi tanárokat. És ennyi idő alatt semmi jó nem történhetett ott bent.

– Maga is tudja. Moszkva még nem döntött.

– Amíg Moszkva dönt, meghalnak a gyerekek.

– Nyilván nem lehet tárgyalni terroristákkal, őrnagy.

– Nyilván tárgyalni *kell* a terroristákkal, tábornok úr! Gyerekek vannak bent.

– Maga nem érti a háború lényegét. *Mindig* vannak bent gyerekek.

– Ezt valóban nem értem. Hogy lennének bent mindig...

– Mindig van bent valaki, Ivanov. Valaki mindig útban van. Valaki mindig a lövonalba kerül. Mindig van valaki, aki rosszkor van rossz helyen. És ez a valaki a gyereke valaki másnak. A koruk teljesen lényegtelen. Az a fontos, hogy oda nem illő személyek vannak a műveleti területen.

– *Emberek*. Ártatlan emberek.

– Nevezze, ahogy akarja – morogta a tábornok, és az asztalon heverő telefonra pillantott. A forró drót volt. De csak nem akart megszólalni.

Az őrnagy megköszörülte a torkát.

– Aushev tegnapelőtt bement.

– Na, és? – fordult felé a tábornok. – A híradóban is benne volt. A volt ingus elnököt még ezek az átokfattyak is tisztelik. Ki is hozott vagy két tucat gyereket.

– Meg még valamit.

– Tessék? – sziszegte a tábornok, és közelebb lépett Ivanovhoz. Mindketten lapos pillantást vetettek a műveleti terem másik oldalán dolgozó egyenruhás operátorokra, de azok el voltak foglalva a feladataikkal.

Ivanov lehalkította a hangját.

– Aushev állítólag üzenetet hozott. Egy videókazettán.

– Maga ezt honnan hallotta?

– Rebesgetik a katonák, tábornok úr.

Tyemnyikov megnyalta a szája szélét, végül szinte csak lehelte a szavakat.

– Átadta a biztonságiaknak. Ennyit kell csak tudnia.

– Tudtommal mi vagyunk a biztonságiak.

– Tudja maga, hogy kikre gondolok.

– A hírszerzés már leszerepelt, uram. Itt vagyunk – mutatott körbe. – Ha tették volna a dolgukat, én Krasznodarban vakargatnám a golyóimat, ön meg Moszkvában szaunázna egy nagy pohár vodka mellett.

– Ez nem a mi dolgunk, Ivanov.

– Mi volt azon a kazettán, amit a terroristák kiküldtek Aushevvel?

– Ez sem a mi dolgunk.

– Uram, tisztelettel, de egy század katonámat fogom hamarosan rászabadítani arra a kicseszett iskolára, és jó lenne, ha minél kevesebb gyerek esne áldozatul! És tudja mit? Azt is szeretném, ha minél több emberem épen térne majd vissza, amikor lerohanjuk a terroristákat.

– Nem tudhatja, hogy lesz-e behatolási parancs.

Ivanov elengedte a füle mellett a megjegyzést.

– *Mi volt rajta?*

Tyemnyikov kényszeredetten megvakarta az orrát.

– Nem láttam.

– Akkor ki látta?

– Aushev azonnal odaadta az első elébe toppanó öltönyösnek. Ők nézték meg.

– És mit mondtak?

– Azt, hogy a kazetta üres.

Ivanov szemöldöke a magasba szökött.

– Tessék?!

– Azt mondta nekem a helyi góréjuk, hogy ne kérdezősködjek, és különben is, a kazetta üres volt. Nincs rajta semmi.

– És ön ezt elhiszi? Hogy elfoglalnak egy iskolát vagy ezer tússzal, és az exelnöknek egy *üres* kazettát adnak oda azzal, hogy ezt adja át kint?

– Mindegy, hogy én mit hiszek.

Ivanov idegesen kivett egy cigarettát a zubbonya zsebéből, és rágyújtott.

– Nekem ez bűdös, tábornok úr.

– Ne agyaljon, Ivanov. Maga a fejsze éle. Nem a kéz, amely lengeti.

– Tudja, hogy néz ki ez az egész?

– Maradjon már csendben!

Az őrnagy azonban közelebb hajolt, és az égő cigarettával az ujjai között a tábornok melle felé bökött.

– Szerintem valaki itt kurvára azt akarja, hogy mi...

Remegni kezdett a föld, és egy pillanat múlva a robbanás hangja is megérkezett.

Az első dőrejt további csattanások követték, majd egy másodpercnyi csend állott be. Aztán elszabadult a pokol. Ivanov elhajította a cigarettát.

– Melyik fasz adott tűzparancsot!?! – üvöltötte, és karabélyával a kezében kifordult a parancsnoki központból.

Tyemnyikov arcán jeges izzadság folyt végig.

Az ablakhoz lépett, és a látcsövet letéve szabad szemmel pásztázta a beszélési utcát. A túloldalon a tornacsarnok ablakai kitörtek a robbanástól, a teremben lángok csaptak fel, a csupasz ablakkeretekből füst gomolygott az ég felé.

Az egyik ablak alatt tizenhárom éves forma gyerek hevert, mellén keresztben egy üvegétől megfosztott ablakráma feküdt. A fa részek apró lángokkal égtek, de a kislány meg sem mozdult, fehér hasáról felcsúszott a kis trikó. A tábornok innen is jól látta, hogy a gyermek már nem él.

Ivanov emberei a romokon keresztül az épület felé lódultak, és vaktában tüzeltek az iskola ablakai és bejárata felé.

Tyemnyikov nem hitt a szemének, amikor a sarkon befordult egy T-72-es, és csövét az iskola felé fordította. A dandártábornok szóra nyitotta a száját, de a tank csövéből láng csapott ki, és a lövedék robbanásától egy helyen leomlott az iskola fala.

– Ezt ki rendelte ide?! – üvöltött a segédtszjtjének a tábornok, de az csak tehetetlenül széttárta a karját.

– Ki rendelte el a támadást?! Ki az isten rendelte el a...

Szavait elnyomták a hosszú sorozatok és az egyes lövések.

Ivanov elérte az iskola bejáratát, leadott pár lövést, majd beljebb lépett. A következő pillanatban három lövés érte a mellkasát, és hanyatt a törmelékre zuhant.